

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Chlumčany, okres Plzeň-jih

Komenského 154, 334 42 Chlumčany

Identifikátor školy: 600 070 425

Termín konání orientační inspekce: 9. - 15. května 2003

Čj.	044 222/03-5014
Signatura	od4cw124

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem základní školy je podle Zřizovací listiny čj. 479/2000 ze dne 1. 7. 2000 obec Chlumčany. Škola byla zřízena od 1. července 2000 jako příspěvková organizace na dobu neurčitou.

Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1134/2000 ze dne 27. 6. 2000 škola sdružuje tyto součásti:

Základní škola	kapacita 350 žáků
Školní družina	kapacita 50 žáků
Školní jídelna	kapacita 300 jídel

V době inspekce školu navštěvovalo 332 žáků zařazených do čtrnácti tříd.

Základní škola v hlavní činnosti poskytuje základní vzdělání, školní družina výchovu, vzdělávání, zájmové činnosti a rekreaci žáků mimo vyučování. Školní jídelna zabezpečuje stravování dětí, žáků a zaměstnanců. Výuka je realizována podle schváleného vzdělávacího programu – Základní škola čj. 16 847/96-2.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy na I. stupni základní školy, na II. stupni v jazyce českém a anglickém, matematice, občanské, rodinné a tělesné výchově, v přírodopisu a zeměpisu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy na I. stupni základní školy, na II. stupni v jazyce českém a anglickém, konverzaci v anglickém jazyce, matematice, v přírodopisu a zeměpisu, v tělesné, občanské a rodinné výchově vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na I. stupni základní školy, na II. stupni v jazyce českém a anglickém, matematice, občanské, rodinné a tělesné výchově, v přírodopisu a zeměpisu,
- dodržování obecně závazných právních předpisů na úseku školního stravování ve smyslu vyhlášky č. 48/1993 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY JE VZTAŽENO K PŘEDMĚTU INSPEKCE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM.

Problematice personálního obsazení výuky je ze strany vedení školy věnována náležitá pozornost. Učitelství sbor je v současné době stabilizovaný, jeho věkové složení je perspektivní.

V letošním školním roce zabezpečuje výchovně-vzdělávací činnost 20 pedagogických pracovníků. Od poslední inspekce, která proběhla v termínu 19.- 23. října 1998 (Inspekční zpráva čj. 013 281/98-2208) došlo k personální změně ve funkci zástupkyně ředitelky školy. Nová zástupkyně byla jmenovaná od 1. června 2001.

Na I. stupni základní školy byla inspektována výuka 8 pedagogů. Z daného počtu jsou 2 učitelky bez příslušné odborné a pedagogické způsobilosti. Jedna z nich si v současné době

doplňuje kvalifikaci studiem na Pedagogické fakultě ZČU v Plzni, druhá má dlouholetou praxi ve školní družině. Výuka většiny sledovaných předmětů na II. stupni byla vedena učiteli s potřebnou aprobační pro daný předmět. Předmět anglický jazyk a rodinná výchova vyučují učitelé bez předepsané kvalifikace. Tento fakt neměl negativní dopad na kvalitu sledované výuky. Skladba úvazků je optimální s cílem využít odborný potenciál vyučujících.

Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada. Jako metodické orgány jsou ustanoveny metodické sdružení I. stupně a podle odbornosti pak sekce na II. stupni základní školy (společenskovědní, přírodovědná a sekce výchov). Činnost metodických orgánů je dokumentována formou zápisů, z kterých vyplývá, že předmětem jejich jednání jsou zpravidla provozně organizační záležitosti, informace o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami. Dále sledují plnění učebních osnov, zpracovávají tematické plány, organizačně a personálně zabezpečují různé aktivity a soutěže. Vzájemná výměna zkušeností a řešení otázek metodiky výuky tvoří náplň programu spíše výjimečně. Do ročních plánů, podle kterých metodické orgány pracují, nebyly přeneseny cíleně formulované úkoly z ročního plánu školy. Kompetence i zodpovědnost předsedů metodických zařízení nejsou ředitelkou posíleny.

Systém vedení zaměstnanců při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy i oblast plánování vychází z písemně stanoveného harmonogramu rozvoje školy na období od roku 2000 až do roku 2004. Týká se všech oblastí jejího života (vzdělávání a výchovy, materiálně-technického rozvoje, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy, prevence negativních jevů, prezentace školy na veřejnosti a její spolupráce se zainteresovanými orgány a složkami). Z písemně zpracované koncepce vychází celoroční plán školy. Je sestaven jako výčet obecných tezí bez stanovení způsobů realizace. Součástí ročního plánu je i termínovaný přehled akcí a exkurzí.

Ve škole pracuje výchovná poradkyně (od 1. září 2001) bez požadované kvalifikace. V oboru výchovného poradenství je velmi dobře orientovaná, její práce se řídí ročním plánem. Kromě činnosti v oblasti volby povolání je garantem péče o žáky s vývojovými poruchami učení, žáky s výchovnými problémy, prevence sociálně–patologických jevů a environmentálního vzdělávání ve škole. Úzce spolupracuje s pracovníky poradenských zařízení, organizuje vhodné besedy a další aktivity. Zajišťuje přenos potřebných informací třídním učitelům a zákonným zástupcům žáků.

Vedení školy vypracovalo přehledný bodový systém hodnocení práce zaměstnanců, s kterým jsou všichni pracovníci školy prokazatelně seznámeni.

Na kontrole výchovně-vzdělávací činnosti se podílí spolu s ředitelkou školy i její zástupkyně. Kontrola je plánovitá a zahrnuje všechny oblasti života školy. Pro oblast výchovně-vzdělávací je stanoveno poměrně široké spektrum hospitačních cílů. Z kontrolní činnosti jsou pořizovány zápisy. Uskutečňují se pohovory s kontrolovanou osobou s uvedením závěrů a popřípadě doporučení. Výsledky kontrol jsou vedením školy analyzovány a zobecňovány v rámci porad s učiteli. Jsou vyvozována i opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Ze strany vedení školy vážně následná kontrola stanovených úkolů a doporučení. Zeslabuje se účinnost zpětné vazby směrem k výchovně-vzdělávacímu procesu.

Systém dalšího vzdělávání pedagogů je ve škole vytvořen a je jednou z priorit podporovanou vedením školy. Množství i tematika navštěvovaných akcí i orientace v současné odborné literatuře jsou velmi dobré. Probíhá dle zájmu pedagogů, potřeb školy a limitovaných finančních prostředků. Ředitelka školy se systematicky vzdělává několik let v oblasti řízení a managementu. Škola pravidelně odebírá odborné pedagogické časopisy (např. Moderní vyučování, Učitelství listy) a průběžně doplňuje učitelskou knihovnu současnými tituly z oblasti didaktiky výuky.

Pro zabezpečení plynulého chodu školy slouží velmi dobře zpracovaný Organizační řád školy. Organizace vyučování žáků (rozvrh hodin) plně odpovídá obecně závazným právním předpisům. Stavba rozvrhu respektuje i psychohygienické zásady. Řád školy je srozumitelný, vymezení práv a povinností žáků je vyvážené.

Vnitřní informační systém je veden běžným denním stykem zaměstnanců a pravidelnými pedagogickými a provozními poradami. Informační roli sehrávají nástěnky, které jsou umístěny ve sborovně a na chodbách a informační schránky pro jednotlivé zaměstnance ve sborovně. Přenos informací mezi učiteli a žáky je zajištěn i pravidelnými schůzkami ředitelky školy se zástupci (konzuly) žáků z jednotlivých tříd a třídnickými hodinami v 6. – 9. ročníku. Veřejnost a rodiče komplexně informuje o škole precizně zpracovaná výroční zpráva o činnosti školy, i obsahově přitažlivý Zpravodaj pro rodiče a v neposlední řadě webové stránky školy na Internetu, které jsou pravidelně aktualizovány. Bohaté aktivity školy jsou prezentovány i na informační tabuli před školou a v regionálním tisku. Kromě pravidelných třídních schůzek a konzultačních dnů mohou rodiče informace o žácích získat kdykoli po domluvě s učiteli nebo vedením školy. Zdrojem informací jsou i žákovské knížky s logem školy a notýsky žáků.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola se skládá z komplexu tří budov: původní (z roku 1914), přistavěné (1964) a tělocvičny (1966). Stará budova, přístavba byla dokončena roku 1964 a tělocvična roku 1966. Součástí školy je též školní pozemek, pískové a travnaté hřiště.

Školní prostředí je kultivované, podnětné. Estetická výzdoba chodeb je tvořena výtvarnými pracemi žáků, diplomy a poháry dokladující dosažené sportovní úspěchy žáků. Příjemné prostředí dokresluje květinová výzdoba. Ve většině učeben I. stupně byla patrná snaha o vytvoření estetického a útulného prostředí, které pozitivně motivuje žáky a dotváří celkovou atmosféru třídy. Výzdoba a celková estetická úprava tříd na II. stupni je méně podnětná. Většinou prostorné třídy jsou vybaveny zachovalým školním nábytkem, do některých tříd na I. stupni byly vestavěny nové skříně. Chybí důstojné zázemí pro učitele II. stupně, odborná učebna přírodopisu, pracovní výchovného poradenství apod.

Od doby konání inspekce (říjen 1998) byla například nově vybudována sborovna pro učitele I. stupně, počítačová učebna s veřejnou internetovou stanicí, byly zabudovány žaluzie do oken ve třídách, zmodernizovány pracovní vedení školy, postupně je obnovován počítačový hardwar, vybavení školní kuchyně, pro dokumentaci života školy byla zakoupena videokamera a digitální fotoaparát.

Evidentní snahou vedení školy je vytváření kvalitního materiálního zázemí pro výuku. Na základě požadavků předmětových sekcí a jednotlivých učitelů jsou dokupovány další učební pomůcky a didaktická technika. Ve sledovaných předmětech měli žáci k dispozici potřebné a schválené učebnice a učební texty.

Vybavení informační technikou je na velmi dobré úrovni. Díky velmi dobré spolupráci školy se zřizovatelem a sponzory vlastní škola celkem 15 počítačů z toho 10 je umístěno v počítačové učebně, která slouží i jako „Veřejná internetová stanice“.

Kontrolou hospitačních záznamů bylo zjištěno, že vedení školy systematicky sleduje efektivitu využívání pomůcek, didaktické a informační techniky ve výuce. Materiálně-technické podmínky se systematicky a podle finančních možností školy a zřizovatele dále zlepšují.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE NA I. STUPNI A V PŘEDMĚTU ČESKÝ A ANGLICKÝ JAZYK, KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE, MATEMATIKA, PŘÍRODOPIS, ZEMĚPIS, TĚLESNÁ VÝCHOVA, OBČANSKÁ VÝCHOVA A RODINNÁ VÝCHOVA

Realizace vzdělávacích programů

Škola vzdělává žáky podle platného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Týdenní hodinová dotace sledovaných předmětů je realizována v souladu se schváleným učebním plánem.

Výuka je v souladu s učebním plánem a učebními osnovami.

Povinná dokumentace je vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Zjištěné drobné administrativní nedostatky v jejím zpracování byly odstraněny v průběhu inspekce.

Kontrolovaná povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Plnění osnov je průběžně sledováno vedením školy při hospitační činnosti a metodickými orgány školy.

Způsob kontroly naplňování učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na I. stupni základní školy

Bezprostřední příprava na výuku byla svědomitá. Dílčí nedostatky se projevily v promyšlenosti stavby některých vyučovacích hodin, takže určité zařazené činnosti byly málo efektivní. V oblasti plánování učiva bylo v ojedinělých případech zaznamenáno nerespektování Úprav a doplňků vzdělávacího programu Základní škola čj. 25 018/98-22, kdy vyučující preferovali obsah učebnic nad rámec závazných osnov.

Velmi dobré zázemí v oblasti materiálního zabezpečení výuky pomůckami a didaktickou technikou na I. stupni se ve sledovaných hodinách projevilo velmi málo. Tím vážla zásada názornosti. Vyučující se v rámci výuky opírali zejména o učebnice, pracovní sešity, či nakopírované texty. V hodinách hudební výchovy bylo příkladně využito doprovodných hudebních nástrojů.

V oblasti psychohygienických podmínek není důsledně dbáno na systematické dodržování správných návyků při psaní, včetně uvolnění ruky ani na relaxační a oddychové chvílky. Kladem je volný pitný režim podle přirozených potřeb žáků. Třídy jsou světlé a většinou prostorné, byly vždy řádně vyvětrané a osvětlené.

Organizace, metody a formy práce zahrnovaly výraznou převahu někdy málo efektivní frontální výuky. Zaznamenána byla též samostatná práce, práce ve dvojicích či skupinách, ojediněle i herní prvky. Moderní trendy výuky nebyly v rámci výchovně-vzdělávacího procesu téměř praktikovány. Vyučující žákům často předkládali hotové poznatky, nevyužívali jejich dosavadních zkušeností a znalostí. Kladem lze hodnotit uplatňování mezipředmětových vztahů

ve výuce. Ve většině sledovaných hodin byla dodržována zásada přiměřenosti, nedocházelo ke zbytečnému přetěžování žáků.

Velmi dobře byla zvládnuta úloha vstupní motivace. Ta mnohdy vyústila k nenásilnému navození cíle hodiny. Motivace průběžná byla využívána zřídka. Hodnocení bylo většinou slovní, málokdy zakončené klasifikací. Bylo však korektní. Závěrečné shrnutí a hodnocení bylo spíše obecné a neadresné, někdy úplně scházelo.

Interakce a komunikace se odehrávaly výhradně po linii učitel, žák, což vyplývá z výrazné převahy frontálního pojetí sledovaných hodin. Komunikace mezi žáky navzájem byla zastoupena v minimální míře. Osobnost žáka vyučující respektovali.

Výuka na I. stupni základní školy byla hodnocena jako průměrná.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na II. stupni

Český jazyk

Učivo jednotlivých složek českého jazyka je rozvrženo v časově-tematických plánech. Sledované hodiny českého jazyka byly velmi dobře promyšlené po stránce obsahové a zabezpečení názorným materiálem, menší pozornost byla věnována pestrosti metod a forem výuky.

Podnětné pro výuku je umístění nástěnných gramatických přehledů přímo ve třídách. Ve výuce byly tyto přehledy využívány, stejně i další doplňkový didaktický materiál vytvořený pedagogy.

Po stránce metodické byla výuka vedena tradičním frontálním způsobem. Kladem všech hospitovaných hodin byla velmi dobrá úroveň organizace činností, pracovní efektivita i funkční zpětná vazba. Frontální výuka byla obohacena nápaditě připravenými odlišnými úkoly pro jednotlivá oddělení, podnětnou samostatnou prací. Mluvnické učivo bylo procvičováno s důrazem na logiku jevů a praktické využití. Pozitivem v hodinách literární výchovy byla pravidelná, velmi dobře připravená a prezentovaná mluvní cvičení žáků. Podněty pro emocionální, estetickou a morální výchovu žáků byly vhodně využity. Málo pozornosti bylo věnováno hlubší a propracovanější práci s textem.

V malé míře byla zařazena cílená vstupní motivace. K aktivizaci žáků v průběhu výuky využívali učitelé individuální pomoci při řešení zadaných úkolů, verbálního i neverbálního povzbuzování. Pomocí problémových otázek vedli žáky k přemýšlení. Motivační hodnocení nebylo používáno, ani hodnocení práce žáků v závěru hodiny.

V průběhu výuky českého jazyka byl prostor převážně pro jednosměrnou komunikaci učitel – žák. Pozitivním přínosem pro rozvoj verbálních schopností žáků jsou zadávaná mluvní cvičení – referáty o četbě. Z kvality projevů žáků v průběhu hospitovaných hodin bylo patrné, že tato cvičení jsou pravidelnou součástí výuky. Mluvní projevy jednotlivých žáků jsou učiteli i spolužáky hodnoceny na základě předem domluvených pravidel. Otevřený, vstřícný přístup vyučujících k žákům, častý verbální kontakt s nimi a vyvážené, neuspěchané pracovní tempo vytvářely celkově příznivé pracovní klima. Výuka probíhala bez rušivých jevů, v přátelském ovzduší. Vzhledem k hodnocení v minulé inspekční zprávě - pozitivní posun nastal v přípravě a nápaditosti jednotlivých činností, příležitosti k výchovnému působení byly využívány. Výuka nebyla jednotvárná, převaha frontální výuky trvá.

Výuka v předmětu český jazyk byla hodnocena jako velmi dobrá.

Anglický jazyk, konverzace v anglickém jazyce

Učitelka má učební osnovy rozpracované v časově-tematických plánech, kontinuita obsahu učiva mezi jednotlivými ročníky je plánováním zajištěna.

V hospitovaných hodinách se projevila svědomitá a pečlivá příprava učitelky. Výukové cíle byly vymezeny jednoznačně. Stanoveným cílům odpovídala i řada doplňujících didaktických materiálů. K efektivitě sledovaných hodin přispělo využití auditivní techniky.

Vyučující volila didaktické postupy a formy práce v závislosti na povaze probíraného učiva. Nové učivo bylo podáváno srozumitelně a v souvislostech. Opakování a upevňování učiva bylo systematické, s využitím vhodných typů cvičení. Nápaditost a různorodost zadávaných úkolů motivovala žáky a podněcovala je k aktivní účasti na výuce. Celkově převažovalo zaměření na osvojování receptivních řečových dovedností (poslech a čtení s porozuměním) a jazykových prostředků (mluvnice, slovní zásoba). Nácvik produktivních řečových dovedností se většinou omezoval na rozvíjení ústního vyjadřování dialogického. Pro rozvinuté interaktivní činnosti žáků organizace výuky nevytvářela dostatečný prostor. Všechny učební činnosti byly vhodně motivovány jak v úvodu tak i v průběhu hodin.

Pro získání zpětné vazby učitelka využívala různé formy kontroly porozumění (překlad, odpovědi na otázky, reprodukci obsahu). Korekční postupy a hodnocení bezprostřední práce žáků a jejích výsledků nebylo prováděno průběžně a systematicky. Vyučující nevyužívala možnosti zapojení samotných žáků do činnosti vzájemné kontroly.

Užívání cizího jazyka učitelkou bylo funkční a příznivě ovlivňovalo úroveň cizojazyčné atmosféry ve výuce. Žáci byli vedeni ke správnému jazykovému vyjadřování, důraz byl kladen na intonaci.

Výuka ve sledovaných předmětech byla hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Časově-tematické plány jsou jednotlivými učiteli zpracovány pro všechny ročníky v souladu s učebními osnovami. Některé obsahují pouze názvy hlavních tematických celků a v některých případech jsou formální.

Sledované hodiny ukazovaly na promyšlenou přípravu vyučujících, ale ne vždy i v oblasti použitých metod a forem práce. Zde záleželo na přístupu k výuce a na pedagogických dovednostech každého z nich. Stanovené výukové cíle byly vždy reálné, vycházely z probíraného tématu učiva, odpovídaly možnostem a schopnostem žáků i požadavkům učebních osnov.

Byl uplatněn převážně klasický frontální způsob výuky s převahou verbální aktivity vyučujících. Žáci byli v úvodu hodin seznamováni s cíli, často i podrobnějším obsahem vyučovací jednotky. Velmi důsledně byla všemi učiteli uplatňována zásada návaznosti učiva, která byla často realizována úvodním opakováním za aktivní účasti žáků.

Učitelé velmi vhodně uplatňovali mezipředmětové vztahy, čímž podporovali u žáků komplexnější pohled na získané vědomosti v přírodovědných předmětech. Zdůraznění praktického využití získaných poznatků patřilo k dalším výrazným kladům výuky. V některých hodinách převládalo zdouhavé a stereotypní procvičování probrané látky s malým podílem samostatné práce žáků. Chybělo vkládání problémových i zajímavých úkolů, které by žáky podnětným způsobem motivovalo a zvyšovalo jejich aktivitu. Ve většině vyučovacích hodin nebyla uplatněna ani diferenciací odpovídající výkonnosti žáků.

Žáci pracovali podle pokynů učitele a celkově prokazovali průměrné znalosti. Při zvolených postupech řešení bylo učiteli vždy vyžadováno zdůvodnění jednotlivých postupů. Potlačován

byl prostor pro možnosti alternativních postupů a výraznější rozvoj komunikativních dovedností. Žáci často reagovali na kladené otázky pouze jednoduchou odpovědí.

Hodnocením, které prováděli vyučující po splnění zadaného úkolu, získávali žáci zpětnou vazbu o své úspěšnosti. Provedené hodnocení výkonu žáka respektovalo jeho individuální dispozice, bylo objektivní. V písemných projevech žáků i úpravě sešitů jsou rezervy.

Žáci v komunikaci s vyučujícími používali dohodnutá pravidla. Učitelé jsou respektováni, jsou vždy ústřední postavou výuky.

Výuka matematiky byla průměrná.

Přírodopis

Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s osnovami schváleného vzdělávacího programu. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna.

Hodiny měly vyváženou stavbu a jejich průběh byl podobný - velmi dobrá příprava i provedení, pestré střídání činností, vhodné a účelné uplatnění demonstračních pomůcek. Práce s učebnicí byla promyšlená a vedla žáky k pozorování a vyvozování závěrů. Ve výuce byl využitý diapojektor, obrazové publikace, předtištěné materiály. Přírodniny zařazeny nebyly.

Úvodní opakování byla vždy vedena zábavnou formou. Nenásilně připravila žáky na nové učivo, které bylo prezentováno tak, aby odpovídalo věku žáků. Při jeho vyvozování se zásadně navazovalo na předešlou látku či učivo probrané v předchozích ročnících. Využity byly i dosavadní zkušenosti žáků. Dobře formulovanými otázkami byli vedeni k logickému vyvozování jednoduchých závěrů.

Úvodní motivace byla někdy nahrazena oznámením cíle, popřípadě obsahu hodiny. Nenásilně byly průběžně využívány výchovné podněty. Vyučující žáky motivovali dobrou organizací práce, erudovaným projevem i slovní pochvalou. V úvodu většiny hodin proběhly různé formy klasifikovaného zkoušení. Při ústním zkoušení byly otázky zaměřené nejen na pamětné zvládnutí, ale bylo vyžadováno vysvětlení vztahů a souvislostí. Sledovaná klasifikace byla objektivní. Při písemném zkoušení se hodnocení výsledků přenášelo až do další vyučovací hodiny. Tempo výuky odpovídalo věku žáků i podmínkám ve třídách. Méně se však využívala okamžitá zpětná vazba k ověření pochopení obtížnějších pojmů nebo jejich upevnění a zapamatování.

Žáci byli na způsob práce zvyklí, většina pracovala s chutí a zájmem. I ve velmi početných třídách byli žáci ukáznění. Kultivovaným projevem a korektním vystupováním vyučujících byly pozitivně ovlivněny psychosociální podmínky výuky. Otevřená a přátelská atmosféra vytvářela ve výuce příjemnou atmosféru.

Výuka přírodopisu byla hodnocena jako velmi dobrá.

Zeměpis

Většina sledovaných hodin proběhla v kmenových třídách, v jednom případě ve studovně, kde byla k dispozici doplňková literatura. Ve výuce nebyla, až na jedinou výjimku, využita práce s učebnicí. Ojedinele se pracovalo se školními žákovskými atlasy (v jedné hodině chyběly úplně stejně jako nástěnná demonstrační mapa). Jednou byla využita zastaralá nástěnná demonstrační mapa s neplatnou terminologií.

Převládá slovní projev vyučujícího, v části výuky prezentoval subjektivní názor na situaci v oblasti, které se probírané učivo dotýkalo. Interpretované učivo bylo žákům prezentováno bez rozlišení na základní a rozšiřující. Scházelo účinné zjednodušení, průběžná zpětná vazba u důležitých pojmů a vztahů. V závěru hodin chyběla práce s probíraným učivem, jeho procvičení

a upevnění, stejně jako hodnocení práce. Vyučující nevycházel ze zkušeností nebo předchozích vědomostí žáků, nebyl vytvářen prostor pro rozvoj jejich komunikačních dovedností. Pozitivně působilo zařazení žákovských referátů (ovšem téměř bez dalšího využití), stejně jako skupinová práce s doplňkovou literaturou. Snaha o aktualizaci učiva vnesla do hodin oživení. Klasifikované zkoušení nebylo v průběhu všech hospitovaných hodin využito. K negativnímu hodnocení výuky zeměpisu přispěl i občasný nespisovný ústní projev vyučujícího a drobné odborné nepřesnosti při výkladu. Zápis do sešitů byl ve všech ročnících diktovaný, stručný, bez vlastní aktivní spolupráce žáků.

Výuka byla hodnocena jako pouze vyhovující.

Tělesná výchova

Učivo tělesné výchovy vzdělávacího programu Základní škola mají učitelé rozplánováno do časově-tematických plánů, které vyhovují potřebám výuky a jsou přizpůsobeny podmínkám školy i ročním obdobím. Výrazným kladem je prezentace sportovních úspěchů žáků školy na nástěnkách, na kterých jsou vystaveny diplomy, uvedeny rekordy školy, pořadí nejlepších sportovců, výsledky soutěží atd. V chodbě školy je i skříňka s vystavenými poháry a trofejemi, které žáci získali ve sportovních soutěžích.

Sledovaná výuka probíhala ve školní tělocvičně, na školním hřišti i na stadiónu místní tělovýchovné jednoty. Výuka korespondovala s učebními osnovami a tematickými plány. Učivo bylo zvoleno přiměřeně k psychosomatickým a tělesným předpokladům žáků. Organizace jednotlivých cvičení byla zvládnuta, bezpečnostní zásady byly dodrženy.

Výkony žáků svědčí o systematické práci učitelů a kladném přístupu žáků většiny tříd k tělesné výchově. Výukové cíle byly učiteli vždy stanoveny. Pokyny pedagogů byly jednoznačné, organizace jednotlivých cvičení byla ve všech vyučovacích jednotkách dobře zvládnuta. V průpravné i rušné části některých hodin, kdy si žáci sami vedli rozvíčku, byly rezervy. Při rozvíčování docházelo k nepřesným a nedotaženým polohám, které vyučující toleroval. Rovněž tak technické chyby nebyly vždy vyučujícími důsledně opravovány.

Použité metody a formy práce byly ve většině hodin efektivní. Výuka byla vedena ve svižném tempu, frekvence cviků byla vysoká, vyučující dokázali využít schopností a dovedností žáků, individuálně dle jejich schopností zvyšovali obtížnost provedení jednotlivých prvků.

Výuka byla založena na vzájemném respektu učitelů i žáků. Výrazným rysem bylo posilování vztahu žáka k pohybovým aktivitám, rozvíjení jeho stávající pohybové úrovně. Komunikace mezi učiteli a žáky probíhala podle dohodnutých pravidel.

Výuka tělesné výchovy byla velmi dobrá.

Občanská a rodinná výchova

Výuka obou předmětů je koordinovaně plánována tak, aby se témata v jednotlivých ročnících vhodným způsobem prolínala a doplňovala. Plány navazují na aktivity minimálního programu prevence sociálně-patologických jevů. V průběhu hospitační činnosti byla sledována výuka zpravidla velmi dobře promyšlená a realizovaná.

Ve škole jsou k dispozici učebnice i doplňující publikace a videonahrávky. K prohloubení výuky řady témat obou předmětů jsou opakovaně do výuky zařazeny vyzkoušené a úspěšné projekty pro žáky 7., 8., a 9. tříd ve spolupráci s Centrem protidrogové prevence a terapie, besedy s odborníky z Teen Challenge a tematicky zaměřené exkurze.

Kladem metodické práce vyučujících bylo využívání činnostních prvků výuky, zařazování tematických vycházek s úkoly, které žáci později samostatně zpracovávali ve třídě. Práce ve

skupinách byla zpravidla velmi dobře promyšlená v souladu se stanoveným cílem hodiny. Byl vytvořen prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků, formulaci vlastních názorů. Zařazovaná skupinová práce rozvíjela smysl žáků pro kooperaci, vzájemnou pomoc a toleranci. Ojediněle nebyly dostatečně zúročeny výsledky práce žáků ve skupinách, někdy se objevila v rámci řízené diskuse nadměrná verbalizace ze strany učitele.

V některých hodinách byla výuka zahájena motivačním rozhovorem, jinde nebyla vstupní motivace zařazena. V průběhu výuky byli žáci podněcováni zajímavými úkoly, verbálním i neverbálním vybídnutím k aktivitě, vstřícností vyučujících. Závěrečné hodnocení práce třídy a jednotlivců využíváno nebylo. Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky byla otevřená a vstřícná.

Výuka sledovaných předmětů byla hodnocena jako velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Pro zhodnocení kvality výuky jsou zadávány srovnávací písemné práce z matematiky a v českém jazyce v 5. a 8. ročníku. Nově byly v letošním školním roce zadávány srovnávací testy v 9. ročníku v anglickém a německém jazyce. S výsledky se dále pracuje. V rámci metodického sdružení a sekcí jsou přijímána opatření. Tkví hlavně v docvičení a upevnění nezávládnutého učiva. Pravidelně jednou za dva roky jsou využívány komerční testy.

Škola sleduje úspěšnost žáků při přijímacím řízení na střední školy a v různých soutěžích a olympiádách. Dosažené výsledky žáků v soutěžích jsou průběžně zveřejňovány na nástěnce školy.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Výchovně-vzdělávací proces je plánovaný a koordinovaný činností metodických orgánů školy. Aktuální příprava učitelů na výuku byla velmi dobře promyšlená po stránce obsahové, méně z pohledu pestrosti metod a forem práce i efektivity využití názoru. Ve výuce převažuje frontální organizace učebních aktivit. Činnosti pojetí vyučování požadované školou přijatým vzdělávacím programem bylo minimálně uplatňováno. Hodnocení žáků bylo ve sledovaných hodinách objektivní. Převážně frontální způsob výuky zpravidla neposkytoval dostatečný prostor pro rozvoj komunikativních kompetencí žáků.

V oblasti interakce a komunikace byl pozitivem vstřícný a otevřený přístup pedagogů k žákům, klidná atmosféra při vyučování.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje o škole uvedené ve zřizovací listině jsou v souladu s údaji o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení.

Pestrou nabídkou činností pro volný čas dětí a množstvím dalších společných aktivit (zájezdy, kulturní akce a exkurze žáků) je cíleně vytvářen vnitřní život školy. V rámci volnočasových aktivit mohou žáci navštěvovat 18 zájmových kroužků. Škola je členem Asociace školních sportovních klubů. Ve školním roce 2001/2002 se účastnilo 174 žáků 36 sportovních akcí. Při škole pracují 2 pěvecké sbory (Rarášci a Tamtamy). V rámci jejich prezentace jsou organizovány koncerty pro rodiče a veřejnost. Několikrát ročně jsou pořádány projektové dny (např. projekt „Co přinesly povodně“, „Vánoční tradice“, „Den Evropy“).

Škola aktivně reaguje na výzvy k humanitárním akcím.

Dokladem fungující spolupráce mezi školou a zřizovatelem je umístění veřejné internetové stanice v prostorách školy, kterou využívají žáci i veřejnost.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 1. 7. 2000 čj. 479/2000
2. Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1134/2000 ze dne 27. 6. 2000
3. Inspekční zpráva čj. 013 281/98-2208 z 19.- 23. října 1998
4. Koncepce na období 2000/2004
5. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2002/2003, hospitační záznamy vedení školy
6. Plán výchovného poradce pro školní rok 2002/2003
7. Plán enviromentální výchovy pro školní rok 2002/2003
8. Plán protidrogové prevence pro školní rok 2002/2003
9. Vnitřní řád pro učitele
10. Celoroční plán školy pro školní rok 2002/2003
11. Organizační řád školy pro školní rok 2002/2003
12. Záписy z jednání pedagogických rad
13. Záznamy z pracovních a provozních porad
14. Povinná dokumentace školy pro školní rok 2002/2003 (třídní knihy hospitovaných tříd, třídní výkazy a katalogové listy všech tříd, řád školy, kniha úrazů)
15. Zpravodaj pro rodiče
16. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002
17. Vzdělávací program Základní škola 16 847/96-2

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací proces zabezpečuje stabilní, perspektivní pedagogický sbor, který se dále plánovitě vzdělává.

Výuka všech sledovaných předmětů probíhá v souladu se vzdělávacím programem Základní škola. Učební osnovy byly plněny. V oblasti metod a forem práce bylo převážně uplatňováno tradiční, frontální pojetí s důrazem na mezipředmětové vztahy. Kladem byl vstřícný a otevřený přístup pedagogů k žákům, klidná atmosféra při vyučování.

Informační systém je velmi dobře propracovaný jak směrem k zaměstnancům a žákům školy, tak směrem k rodičům a veřejnosti.

Činnost školy v oblasti volnočasových aktivit sehrává důležitou roli ve vedení žáků ke smysluplnému a účelnému naplňování volného času, je účinnou prevencí nežádoucích projevů chování.

Ve srovnání s inspekční zprávou čj. 013 281/98-2208 z roku 1998 nedošlo v oblasti vzdělávání k výraznému kvalitativnímu posunu. K částečnému zlepšení došlo v personálním a materiálně-technickém zabezpečení výuky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Lenka Rusnoková	Lenka Rusnoková v. r.
Členové týmu	Mgr. Jan Havránek	Havránek v. r.
	Mgr. Darina Motlíková	Motlíková v. r.
	Mgr. Marcela Šimková	Marcela Šimková v. r.
	Mgr. Jaroslav Štilip	Jaroslav Štilip v. r.
	Mgr. Bohuslav Tichý	Tichý v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Jana Bradová

V Plzni dne 11. června 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. 6. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu   Podpis
Titul, jméno a příjmení

Mgr. Ludmila Grafová

L. Grafová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu</i>

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Orgán státní správy	27.června 2003	044 363/03-5014
Zřizovatel	27.června 2003	044 364/03-5014

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
27. června 2003		Připomínky nebyly podány.